

ਐਸਐਸ ਸੋਢੀ ਜੇ.

ਸੁਧਾ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ
ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1981 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 387 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

14 ਨਵੰਬਰ 1985

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ (1939 ਦਾ IV)— ਧਾਰਾ 95(2) ਅਤੇ 110-4— ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1908 ਦਾ V)- ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 21—ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੌਤ—ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ—ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ—ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ—ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਮਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ—ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ- ਬੀਮੇ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ—ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ—ਕੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਵੇਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅੰਤਮ ਇਮਤਿਹਾਨ ਹੈ, ਕੀ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਦੇਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਕਸਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੋਲ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸਦਾ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਧਾਰਾ 14, 15, 17 ਅਤੇ 18)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਿਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਖੁਦ ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। (ਧਾਰਾ 19)

1981 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ 10,500 ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ, ਰੁ. ਸੁਧਾ ਨੂੰ 5,000 ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੰਦ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। 5,500 ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਡੀ.ਐਸ ਬਾਲੀ, ਡੀ.ਵੀ.ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਪੀਲ ਲੈਟ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਲ.ਐਮ ਸੂਰੀ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੋਢੀ, ਜੇ.

(1) ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਹੈ।

(2) ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਪੀਯੂਜੇ 1299 ਨਾਲ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ 11 ਜੁਲਾਈ 1979 ਨੂੰ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-ਜਲੰਧਰ ਰੋਡ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਡੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ 39,000 ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ 10,500 ਰੁਪਏ

(3) ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਟਰੱਕ ਬਿਨਾਂ ਹੈੱਡ-ਲਾਈਟ ਦੇ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ

ਸੁਧਾ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਸ. ਐਸ. ਸੋਢੀ, ਜੇ.)

ਇਹ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਸੜਕ ਦੇ ਗਲਤ ਪਾਸੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਡੈਂਟ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ, ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੀ ਮੋਟੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(4) ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕੇਸ AW 2 ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ AW 3 ਰੋਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਜੀਜਾ ਸਨ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਰੀਡਿੰਗ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਚਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈੱਡ ਲਾਈਟ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਆ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਟਰੱਕ ਸੜਕ ਦੇ ਗਲਤ ਪਾਸੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ! ਹਾਦਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰਾਈਵਰ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਲਾਈਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਗੱਡੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਓਵਰਟੇਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਵਾਬੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਏਡਬਲਯੂ 2 ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਇੱਥੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਘਟਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

(6) ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਲਈ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(7) ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ

ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਇੱਥੇ 13 ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਗੁਣਕ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਗੁਣਕ 16 ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 16 ਦੇ ਗੁਣਕ ਦੇ ਨਾਲ 500 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਇਹ

ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। 96,000 ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਰਾਊਂਡ ਆਫ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1,00,000 (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਲੱਖ)।

(8) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੀ। 350 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, 5 ਦਾ ਗੁਣਕ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਢੁਕਵਾਂ ਮਲਟੀਪਲੇਅਰ 16 ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। 67,200 ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਰਾਊਂਡ ਆਫ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 70,000 (ਰੁਪਏ ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ)।

(9) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 1,00,000 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੁ. 70,000 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ, ਰੁ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ 20-20,000 ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਾਹਰੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 10,000 ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਨਾਬਾਲਗ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝੇ।

(10) ਇੱਥੇ, ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ.ਐਮ. ਸੂਰੀ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 50,000. ਉਸਨੇ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 95(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 50,000, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 95(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸੀ। ਉਸਨੇ *ਹਮੀਰਪੁਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।* (1) *ਦੇਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਦਦਰਸ* (2)

(1) 1983 ACJ 70

(2) 1930 ਏਸੀਜੇ 202

ਸੁਧਾ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਸ. ਐਸ. ਸੋਢੀ, ਜੇ.)

ਮੈਸਰਜ਼ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇਵਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, (3) ਅਤੇ ਬਾਲ ਦਹੀਬੇਨ ਬਨਾਮ ਜੋਸਿਗੰਭਾਈ ਬਿਜਲਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ, (4) ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨਿਰੀਖਣ ਸਨ ਕਿ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 95(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(11) ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਐਮ. ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (5) ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਸਾਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 95(2) ਸਿਰਫ਼ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਬੀਮਾ ਕਵਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 95(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉੱਚ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਇਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ (ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਜਵੀਜ਼ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ) ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਲਈ। ਇੱਥੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਲਾਈ (6) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ (ਡਾ. ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ), (7), ਅਤੇ (ਦ. ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ (8) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬੀਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਪਾਲਿਸੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ "ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ

- (3) 1977 ਏਸੀਜੇ 150
- (4) 1984 ਏ.ਸੀ.ਜੇ. 150
- (5) 1982 ਦੇ FAO 265 ਨੇ 6.9.1985 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
- (6) 1984 PLR 314
- (7) FAO 106/1976 ਨੇ 1-8-1983 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
- (8) FAO 735/79 ਨੇ 12.7.84 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ।

(12) ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ। 50,000 ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਬੀਮੇ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ।

(13) ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 6, ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, *ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੇਜਰ ਸ. ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ* (9) 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, "ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਲਾਪਰਵਾਹ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. . . . " ਹਵਾਲਾ *ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਵੀ* ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਦੁਲੀਆ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਿਬਰਾਂ* (10) ਅਤੇ *ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ* (11) ਨੇ ਵੀ ਉਕਤ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ।

(14) ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਵੇਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅੰਤਮ ਪਰੀਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਪੀਰੂੰਡਾ ਹਾਂਗੋਡਾ ਪਾਟਿਲ ਬਨਾਮ ਕਲਗੋਡਾ ਸ਼ਿਦੂੰਡਾ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (12) ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਕੀ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

(15) ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, *ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ* (13) ਵਿੱਚ ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ। ਜੇਕਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ

- (9) ਏਆਈਆਰ 1975 ਪੀ.ਬੀ. & HY 205.
- (10) 1975 PLR 739।
- (11) 1984 PLR 294
- (12) ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 363
- (13) 1984 PLR 608

ਸੁਧਾ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ *ਬਨਾਮ* ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਸ. ਐਸ. ਸੇਢੀ, ਜੇ.)

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਦੇਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(16) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹਾਦਸਾ ਜੁਲਾਈ 1979 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਸਤੰਬਰ 1979 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ 1981 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।, 1981. ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 20 ਮਈ, 1985 ਨੂੰ, ਅਪੀਲ ਕਾਰਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ 7 ਜੂਨ, 1985 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(17) ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.. ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਕਸਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਹਨਾਂ - ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੋਲ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 96 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਦਾ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

(18) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(19) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁਦ ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

(20) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. 500 (ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੈੱਟ)।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਐਸ ਐਸ ਕੰਗ, ਜੇ.

ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪਰਵੀਨ ਬਾਲਾ,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2425 ।

4 ਦਸੰਬਰ 1985

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV)- ਧਾਰਾ 9, 21 ਅਤੇ 28— ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (V ਦਾ 1908)— ਆਰਡਰ 9 ਨਿਯਮ 13— ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ—ਆਰਡਰ 9 ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਉਸ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ—ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਅਤੇ 28 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1955, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਅਤੇ 28 ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹਨ, ਪਰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ